

„Kultury a Subkultury“

BcA. Tereza Otáhalíková

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Design oděvu

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Tereza Otáhalíková**
Osobní číslo: **K13320**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design oděvu**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **"Kultury a subkultury"**
kolekce inspirovaná současnými trendy, unisex

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním rozsahu 25 normo stran.

Hlavním tématem jsou výrazné kapitoly ruské historie sahající od období vlády Petra I. Velikého přes dlouholetou socialistickou éru až po současnou módní tendence.

2. Praktická část:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 12 modelů.

Kolekce dámských i pánských modelů v sobě mísí prvky typické pro pánskou módu západní Evropy s motivy etnických skupin území bývalého sovětského svazu.

Teoretická a technická příprava projektu, sběr potřebných informací dokumentace realizace dle zadaných parametrů : moodboard, storyboard, skici s naznačením siluety, celkový náhled kolekce, barevnost, popis materiálů, technické nákresy modelů, technické opisy, stříhové řešení, postprodukce EXIT prezentace kolekce formou módní přehlídky. Práce musí být doplněná o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promo videem.

Rozsah práce: cca 40 stran, formát A4. Odevzdejte v 2 stejnopisech v pevné vazbě

Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM. Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

ALESHINA, T. History of Russian costume from the eleventh to the twentieth century: from the collections of the Arsenal Museum, Leningrad, Hermitage, Leningrad, Historical Museum, Moscow, Kremlin Museums, Moscow, Pavlovsk Museum: Catalogue. New York: Metropolitan Museum of Art, (1977), 116 p. ISBN 08-709-9160-4.

KYBALOVÁ, Ludmila. Od "zlatých dvacátých" po Diora. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 253 s. Dějiny odívání, [sv.7]. ISBN 978-807-1061-427.

VASILIEV, Alexandr. Etudy o mode i stile. Alpina non-fikshn, 2014. Le Temps des Modes. ISBN 978-5-91671-190-5.

VASILIEV, Alexandr. Ruskaya moda: 150 let v fotografiach. SLOVO, 2006. ISBN 978-5-387-00513-8.

VASILIEV, Alexandr. Istorija mody: Kostumy ruskogo Imperatorskovo doma. Eterna, 2006. Carte Postale, 3. ISBN 5-480-00063-2.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Art. Mária Štranecková, ArtD.**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání diplomové práce: **3. října 2015**

Termín odevzdání diplomové práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 2. prosince 2015

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

MgA. Kristýna Petříčková
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně .....
29.4. 2016

T.04
Tereza Otáhalíková
.....
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce zkoumá výrazné kapitoly v dějinách ruské módy od dob Petra I. Velikého, dlouholetou socialistickou éru až po současné módní tendence v kolekcích nejprogressivnějších mladých designérů. Výsledkem praktické části je pak dámská oděvní kolekce, ve které čerpám inspiraci z oděvů západní kultury obohacené o východní dekor.

Klíčová slova: Rusko, dekor, výšivka, tisk, recyklace

ABSTRACT

This thesis is researching significant chapters of the Russian fashion since Peter the Great and the long-time socialist period to contemporary fashion trends in the collections of the most innovative young designers. The result of the practical part is the women's collection, inspired by western culture clothing enriched with eastern decor.

Keywords: Russia, decor, embroidery, printing, recycling

*“Oblečení svět nezmění.
Ale ty ženy, které ho nosí ano.”*

Anne Klein

Chtěla bych tímto poděkovat paní Mgr. art. Márii Štranekové ArtD, za vedení mé práce a především své rodině a blízkým za nekonečnou podporu po všechny léta mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	2
I TEORETICKÁ ČÁST	3
1 MÓDA VLÁDY PETRA I. A KATEŘINY VELIKÉ	4
1.1 MÓDA V OBDOBÍ VLÁDY PETRA I. VELIKÉHO	4
1.2 MÓDA V OBDOBÍ VLÁDY KTEŘINY II. VELIKÉ.....	5
2 VÝVOJ RUSKÉ MÓDY 20.STOLETÍ	7
2.1 1900-1920.....	7
2.2 20. léta	8
2.3 30. a 40. léta	11
2.4 50. léta	12
2.5 60. léta	14
2.5.1 Piere Cardin a Maya Pliseckaya	14
2.6 70. léta	15
2.6.1 Ruská kolekce YSL.....	16
2.7 80. léta	17
2.1 90. léta	19
3 NOVÁ GENERACE RUSKÝCH DESIGNÉRŮ	22
3.1 Vika Gazinsaya.....	22
3.2 Gosha Rubchinskiy.....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
1 KOLEKCE...AND WHO'S YOUR GRANNY?	26
3.1 Materiály a barevnost	27
3.2 Recyklace	27
3.3 Dekor.....	27
3.2.1 Výšivka.....	29
3.2.2 Tisk.....	29
III PROJEKTOVÁ ČÁST	32
4 MOODBOARDY	32
5 POPIS JEDNOTLIVÝCH MODELŮ	34

4.1	MODEL Č. 1	34
4.1	MODEL Č. 2	35
4.1	MODEL Č. 3	36
4.1	MODEL Č. 4	37
4.1	MODEL Č. 5	38
4.1	MODEL Č. 6	39
4.1	MODEL Č. 7 A 8	40
4.1	MODEL Č. 9	41
4.1	MODEL Č. 10	42
5	FOTODOKUMENTACE	43
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	55
	SEZNAM OBRÁZKŮ	56

ÚVOD

Ruské téma bylo vždy obestřenou jistou dávkou tajemství a nedostupnosti. Ať už je to dáno jeho rozlehlostí nebo vnitřní politikou, jako vše neprozkoumané a záhadné k sobě lidi určitým způsobem přitahuje. Problém nastává tehdy, když si lidi z nevědomosti věci domýšlejí. Vznikají tak zkreslené představy, nesmyslná klišé a hlavně předsudky. Cílem mé práce není ani tak vyvrácení těchto představ, jako spíše skrze historické reálie získat odpověď na otázku proč? Proč je Ruská móda dnes tam, kde je, a kde vlastně je? A co dalo vzniknout klišé, která se dnes tak hojně vyskytují v souvislosti s ruským stylem.

Rozhodla jsem se proto zmapovat podrobněji jeho historii módy v politických i sociálních souvislostech. Období Petra I. Velikého jsem zvolila jako první dominantní milník, kdy se Rusko poprvé dostává do kontaktu se západní kulturou. Nenechává se však pouze ovlivňovat, ale přetváří ji ke svému obrazu a dochází také k přejímání ruských prvků druhými zeměmi.

Vývoj 20. století pak pro mne kapitolou, dotýkající se každého z nás, ať už si to uvědomujeme nebo ne, a to skrze naše rodiče a prarodiče, kteří prožili v těchto dekadách své mládí. Stali se tak vlastními nositeli stylů a tendencí let, jež naše generace může sledovat už pouze zprostředkovaně. Je to obrovská koncentrace inspiračních zdrojů všech odvětví umění. Mým osobním bodem fascinace je celý pojem totalita a režim socialistické ideologie, jelikož se na ni můžeme dnes dívat s odstupem a vnímat ji s nadsázkou v celé její absurditě i děsivosti. Spolu s vývojem 20. let jsem se zajímala i o světové designéry, kteří se ruskou kulturou nechali ve své tvorbě ovlivnit.

V závěru teoretické části bych chtěla nastínit tvorbu nejprogresivnějších současných návrhářů. Inspiruje je ruská kultura, nebo se nechávají spíše strhnout západními vlivy? A jak je jejich tvorba vnímána doma a v zahraničí?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MÓDA OBDOBÍ VLÁDY PETRA I. A KATEŘINY VELIKÉ

18. století v Rusku je spojováno s velkým kulturním rozmachem. Hlavním městem se stal nově založený Petrohrad (Sankt-Petěrburg), díky kterému se bohatě rozvíjí obchod se západem.

1.1 Móda období vlády Petra I. Velikého

(1672- 1725) 1721-1725

Tradiční ruský oděv se běžně vyskytoval až do počátku 18. století, kdy Petr I. na základě svých četných reforem přináší zákon, který určuje novou formu oblékání. Tento násilný krok měl však jistý politický význam. Car si uvědomoval důležitost obchodního a kulturního styku s Evropou a snažil se proto zamezit starým zkostnatělým zvykům ruských bojarů¹. Posílal tedy jejich syny pracovat a vzdělávat se do Evropy. Současně pak nařídil nucené zkracování doposud po zem dlouhých bojarských kaftanů s typickými dlouhými rukávy.

(Obr. 1, 2: Bojaři, Petr I. zkracuje vousy)

---

¹ Bojar byl příslušníkem nejvyšší feudální aristokracie v Kyjevské Rusi, Bulharsku, Valašsku a Moldavsku, obvykle hned druhý po vládnoucím knížeti. Titul vznikl v 10. století a definitivně zanikl v 17. století. V Rusku byli bojaři nejvyšší feudálové hned po velkoknízatech. Byli povinováni poskytnout vojenskou sílu, za to dostávali půdu a tím se z nich stávali mimoměstští statkáři. V době, kdy moskevský velkokníže ovládl celou Rus, ustavili tito šlechtici bojarskou dumu, se kterou se musel panovník radit. Tato skupina získávala vždy moc na úkor slabého panovníka. Definitivní zánik nastal po reformách Petra Velikého, když jim nejprve nařídil oholení a zkrácení rukávů na jejich typických oděvech a následně je zrušil úplně. (wikipedie)

Spolu s délkou ošacení se zkracovaly také bojarské bradky a stalo povinností se holit a nosit paruky. Takový obraz byl vyvěšen na městských vratech a každý kdo tento ukaz² porušil, byl postaven na kolena a jeho kabát i vous mu byl odstříhnut.³ Ten kdo si chtěl i přes nařízení si svoji bradku ponechat musel zaplatit daň do carské pokladny. Postupně se mužský oděv díky novým ideálům krásy zjemnil, stal se vypasovanější a elegantnější. Reforma ženského oděvu byla o něco radikálnější. Namísto starého oděvu, který zahaloval ženské tvary a tradičního šátku, byly nuceny nosit dekoltované šaty francouzského typu, stahovat pas korzetem, natáčet si vlasy a nosit paruky. Z Francie byl převzat také účes à la Fontange. I přesto, že tradiční oděv ustupoval a nosili jej pouze obyčejní lidé, ženy si stále podle starých zvyků snažily co nejvíce zahalovat dekolt a vlasy si zdobily tradičními čelenkami nebo kokošniky⁴.

Ruský oděv se od západoevropského v tomto období lišil jednoduchostí látek v tlumenějších barvách bez dekoru a ozdob a měl více demokratický charakter. Příkladem skromnosti byl sám Petr I., který se oblékal podle holandského vzoru jako Amsterdamský měšťan nebo námořník. Tato móda se však neuchytila a poddaní později přijali francouzský styl, což bylo znát především v polovině 18. století s nástupem rokoka.

1.2 Móda v období vlády Kateřiny II. Veliké

(1762- 1796)

Teprve na počátku 70. let 18. stol. se pod vlivem západní módy začíná výrazněji proměňovat ruský šlechtický oděv. Móda se v tomto období šířila nejen pomocí módních časopisů, které se vydávaly nepravidelně, ale většinou byly hotové oděvy dováženy přímo z Paříže nebo Londýna. Ženské šaty byly zdobeny různými typy krajek. Typická je také podobnost vzhledu muže a ženy a zjemnělý panenkovský vzhled, bez ohledu na věkový rozdíl (dětský oděv má stejnou skladbu jako dospělý).

---

² Ruský výraz pro výnos

³ ALESHINA, T. *History of Russian costume from the eleventh to the twentieth century: from the collections of the Arsenal Museum, Leningrad, Hermitage, Leningrad, Historical Museum, Moscow, Kremlin Museums, Moscow, Pavlovsk Museum : [catalogue]*. New York: Metropolitan Museum of Art, 1977, s. 20. ISBN 08-709-9160-4.

⁴ Kokošník (rusky кокошник) je tradiční ruská ženská pokrývka hlavy, která se nosí jako doplněk k sarafánu. Může mít špičatý nebo oblý tvar, má podobný vzor jako sarafán, ke kterému je nošen. (wikipedie)

Kateřina II. byla původem Němka a tento „nedostatek“ se snažila vyvažovat upřímnou láskou k ruským tradicím. Často se tedy v její garderobě prolínají prvky francouzské módy s elementy starého ruského oděvu. Vyžadovala dokonce, aby se sváteční šlechtický oděv u dvora nesl v národním duchu. Sama carevna často nosila šaty připomínající ruské lidové úbory s hlavou zdobenou tradičním kokošnikem. Takovýto oděv „ala Czarica“ získal popularitu v celé Evropě. V jejím šatníku se nachází také tzv. uniformní šaty s vojenskými detaily. V těch při slavnostních příležitostech přijímala důstojníky, aby si tak u mužských protějšků vydobyla větší respekt. V barvách šatů převládaly světlé tóny, ale její oblíbená toaleta byla čistě bílá.⁵

(Obr. 3, 4, 5: Kateřina II., její šaty s vojenskými detaily, bílá toaleta s orly)

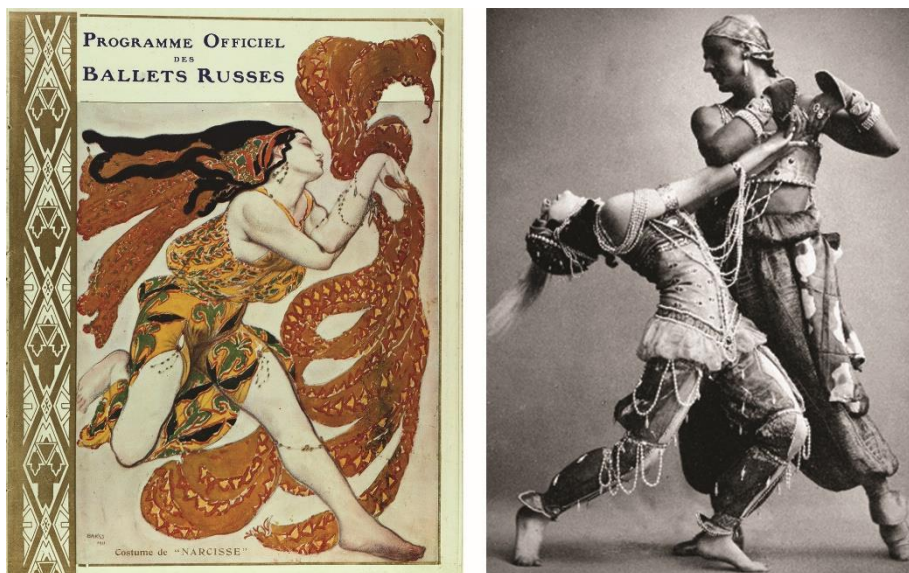
⁵ ALESHINA, T. *History of Russian costume from the eleventh to the twentieth century: from the collections of the Arsenal Museum, Leningrad, Hermitage, Leningrad, Historical Museum, Moscow, Kremlin Museums, Moscow, Pavlovsk Museum : [catalogue]*. New York: Metropolitan Museum of Art, 1977, s. 24 - s. 26. ISBN 08-709-9160-4.

2 VÝVOJ RUSKÉ MÓDY 20. STOLETÍ

2.1 1900-1920

Přelom tisíciletí ovládá styl modern (secese), který zasáhl všechny sféry umění. Takzvaná Belle Époque sebou přináší rozvoj kultury. V Rusku je období vlády Mikuláše II. známé jako tzv. předrevoluční „stříbrný věk“ (1900-1922). Nese se ve znamení posunu vnímání života a k postupné radikalizaci společnosti spojené s nárůstem hlavně levicového extrémismu.

V letech 1910 až 1913 se objevuje silný vliv neoklasických estetických principů umění orientalismu, který byly vyvolán obrovským úspěchem baletních sezón Sergeje Ďagileva. První baletní sezónu Ďagilev připravoval s největšími hvězdami ruského baletu, tehdy působícími v Mariinském divadle jako byly Vaclav Nižinskij, Tamara Karsavina, Anna Pavlovová a další. Hlavním divadelním výtvarníkem byl známý Leon Bakst, který navrhoval scénu a kostýmy a ve své tvorbě často kombinoval styl ruského venkova s prvky orientálního umění.⁶

(Obr. 6, 7: Leon Bakst- návrh kostýmu, tanečníci Ballets Russes)

---

⁶ KYBALOVÁ, Ludmila. *Od "zlatých dvacátých" po Diora*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, s. 34. Dějiny odívání, [sv.7]. ISBN 978-807-1061-427.

Ballets Russes ohromil Paříž nejen technickou úrovní tanečníků, ale také exotickou hudbou, neboť první sezóny byly téměř výlučně věnovány ruským skladatelům jako byl například Igor Stravinskij. Pro ruské umělce naopak pařížské sezóny umožňovaly nové a avantgardnější vyjádření, které bylo v konzervativních ruských divadlech obtížné prosadit. Roku 1915 předvádí v Rusku svou orientální kolekci Paul Poiret. Jeho vliv sebou nese nejen změnu siluety, absenci korzetu, který vystřídaly splývavé tuniky, ale také změny v barevnosti.⁷

Začátek 1. Světové války roku 1914 a revoluční období po roce 1907 sebou nesly radikální změny. Vzniká nový obraz emancipované ženy, která již není pouze éterickou secesní múzou, ale svými názory a tvůrčí činností chce hrát důležitou roli ve společnosti. Ženská silueta se mění a stále více se projevuje pánský styl. Podzim 1914 se nese v duchu vlastenecké módy. Objevuje se lemování trikolorou nebo pánské košile tzv. kasavarotki, košile s šikmo posazenou légou, které mají kořeny v ruském lidovém oděvu. Svržení carského režimu a nastolení vlády sovětů 7. listopadu 1917 bylo spojeno nedostatkem textilních materiálů a oděvů, díky vlnám hromadného znárodňování módních domů a obchodů. V tomto období porevolučního chaosu a následné občanské války vyšší společenské vrstvy, aristokracie, umělci a inteligence byli nuceni emigrovat do Evropy, většinou do Francie a sledování módy se stalo znakem kontrarevoluce. Roku 1918 byl již veškerý textilní průmysl centralizován a rok poté byly založeny dílny moderního odívání, kde se rodí projekty masových forem unifikovaného oblečení.⁸

2.2 20. léta

Cílem revolučních reforem 20. let bylo co nejrychlejší vybudování socialismu pomocí kolektivizace. Fotografie, se stává důležitou součástí vládní bolševické propagandy a má zobrazovat člověka prostého bez příkras a módních stylizací. Období mezi roky 1924-1929 je

---

⁷ "Дуновение века" Русская мода 1900-е Александр Васильев. In: Youtube [online]. 25.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z

https://www.youtube.com/watch?v=peWQV3sGvwQ&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

⁸ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 144-203. ISBN 978-5-387-00513-8.

označováno jako období nové politické ekonomiky⁹ (NEP). Spolu s ní vzniká nová společenská vrstva tzv. „nepmanů“, podnikatelů, kteří disponovali finančními obnosy a investovali je do kabaretů, heren, automobilů a luxusního zboží.

Nedostatek mužské síly po světové válce umocněný válkou občanskou přivedl ženy k vykonávání těžkých fyzických prací. Bylo jim povoleno sloužit v armádě nebo sovětské milici. Do módy pronikají evropské siluety se sníženým pasem, které potlačovaly ženské tvary a z Ameriky přichází styl art deco. Nově se také objevuje styl a la garçonne, který využívá prvky pánské módy, jazz a charleston.

V tomto období byla vedoucí dílny moderního odívání **Naděžda Lamonova** (*1861). Vyhlášená designérka byla známá již v časech carského režimu, kdy oblékala i samotnou Alexandru Feodorovnu Romanovovou a jejíž modely jsou dnes ve sbírkách Ermitáže. Již ve 24 letech založila svůj ateliér v Moskvě a v revolučním období byla jedna z mála, jež neemigrovala do zahraničí a přizpůsobila se naprosto odlišnému stylu oblékání a masové výrobě oděvů. Z nedostatku materiálů byla nucena experimentovat s domácími tkanými plátny, lněnými ručníky nebo prostěradly, které byly zdobeny lidovou ukrajinskou výšivkou. Tyto modely v ruském stylu byly oceněny na Pařížské světové výstavě v roce 1925 Grand Prix za originalitu.¹⁰

(Obr. 8, 9, 10: Šaty Naděždy Lamonové z předrevolučního období a po něm)

⁹ (1921-1924) přechodná hospodářská politika sovětského státu v období přechodu od kapitalismu k socialismu (wikipedia)

¹⁰ История и современность в коллекциях первого отечественного модельера Надежды Петровны Ламановой. In: Youtube [online]. 17.12.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=AiYKeOFj7pg>

Absenci textilních materiálů vyvažuje nejen vznik ruských módních časopisů, ale také dovoz velkého množství zahraničních magazínů jako byl Vogue.

Jaká by teda měla být proletářská móda? Po Říjnové revoluci v roce 1917 se Rusko stává centrum avantgardního umění. Zde se rodí nový umělecký směr konstruktivismus. S cílem zničení třídních rozdílů se umělci pouštěli do navrhování oděvů tzv. prozoděždy (pracovní oděv) nebo specoděždy (specializovaný oděv pro konkrétní povolání). Výraznými osobnostmi se staly Varvara Stěpanova, Alexandr Rodčenko, Vladimir Tatlin, Ljuba Popova nebo Kazimir Malevič.¹¹

(Obr. 11, 12 : Varvara Stěpanova-návrh dezénu, oděvy)

Konstruktivisté vnímali módu jako přežitek buržoazní minulosti a chtěli vytvářet oděvy pro masu. Oděv neměl být podmíněn denní dobou, ale měl být univerzální pro jakoukoliv příležitost. Hlavním předpokladem byla funkčnost. Navrhovali například pánské kombinézy nebo bundy s výměnnou podšívku. Ljuba Popova a Varvara Stěpanova se soustředily na geometrické dezény, avšak kvůli absenci továren tyto oděvy nemohly být masově vyráběny. Objevily se však jako divadelní kostýmy. Ukončení politiky NEP roku 1929 odděluje sovětskou módu spuštěním železné opony na několik desetiletí od světových trendů.¹²

¹¹ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 211-213. ISBN 978-5-387-00513-8.

¹² "Дуновение века" Русская мода 1920-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 25.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=LfuE_A6Z-nk&index=3&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

2.3 30. a 40. léta

Počátek 30. let se v sovětském svazu nese v duchu stalinizace. Všechny formy umění musely okázale oslavovat vůdce a jediným povoleným uměleckým směrem se stal socialistický realismus, který hlásá všeobecný optimismus víru ve světlé zítřky. Osvětu a výchovu umělecké inteligence řídí ideologie a komunistická propagandy. Střípky západní módy pronikají přes pobaltské země, které byly připojeny k SSSR. Novým zdrojem inspirace se stalo sovětské kino a módní ikonou hollywoodská filmová hvězda Greta Garbo, jejíž účes byl hromadně napodobován sovětskými herečkami jako Ljubov Orlova. Postupem času vzniklo spojení: „Ничто так не красит женщину, как перекись водорода!“ (Nic tak nezdobí ženu jako peroxid vodíku).

V druhé polovině 30. let přicházejí do módy kostýmky inspirované vojenskou uniformou. Veškeré zlato bylo zabavováno, nenosily se tedy ani snubní prsteny. Pánská móda se nesla ve sportovním duchu, byla ovlivněna oděvem vůdce J. V. Stalina, inspirovaná uniformou v bílé nebo khaki barvě.¹³

Počátek 40. let byla sovětská móda ovlivněna Evropou díky připojení západního Běloruska, západní Ukrajiny a pobaltských států. Největším centrem módy ze všech anektovaných území byla Riga, předválečném období známá jako malá Paříž. Odtud se dovážela v té době velice populární dámská obuv na platformě. Ve srovnání s 30. lety se délka sukně zkracuje a rozšiřuje sklady do A. V březnu roku 1944, kdy sovětská armáda překročila hranice SSSR a otevřela tak západní frontu začíná období tzv. „trofejní módy“. Vojáci a důstojníci na obsazovaném území posílali domů veškeré výtobytky té doby. Svět sovětské ženy tak byl obohacen o francouzské parfémy, šaty, spodní prádlo apod. Zvláště v oblíbené pak byly tzv. černoburky (kožich ze stříbrné lišky). Pod vlivem zahraničních filmů se změnil také styl líčení. Temně rudá rtěnka nanášená podle vzoru americké hvězdy Joan Crawford, obočí vytrhané do tenké linky domalované vysokým obloukem.

Důležitou roli ve 40. letech hrají pokrývky hlavy. Byly to například turbany, které z důvodu nedostatku kosmetických výrobků, byly oblíbené ve válečných letech. Vycházet na ulici

---

¹³ "Дуновение века" Русская мода 1930-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=i-yiCvZN4Qc&index=4&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

bez klobouku nebo jiné pokrývky hlavy se v poválečném období bylo považováno za nevhodné. Oblíbenou součástí klobouků byly síťované závoje s muškami.¹⁴

2.4 50. léta

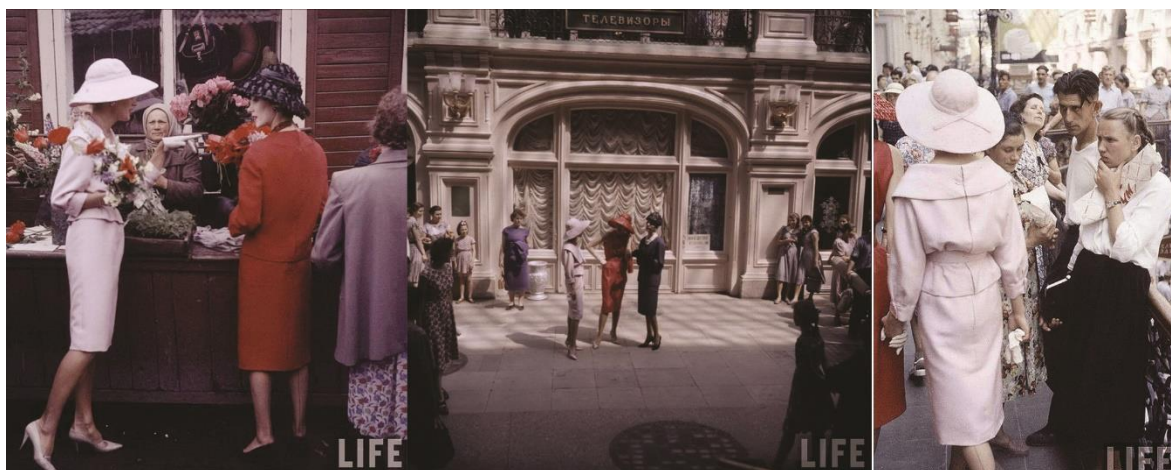
Po smrti Stalina v roce 1953 přichází vláda Nikity Chruščova, který nastolil období tzv. destalinizace a sovětský svaz se částečně otevírá světu v podobě mezinárodních výměn a zahraničních delegací. První polovina tohoto desetiletí se ještě nesla v duchu vojenské siluety s typickými ramenními vycpávkami bez výstřihu, která podtrhovala majestátnost sovětské ženy a nejlépe tak korespondovala s architektonickým stylem tzv. stalinského empiru. Po uznání Čínské lidové republiky sovětským svazem roku 1949 se pod značkou Družba začaly plnit obchody nejrůznějším asijským zbožím. V dámské garderobě objevují výrazné barevné ornamentální látky, župánky, bambusové slunečníky, kabelky, ale hlavně spodní prádlo, kterého bylo po válce nedostatek.

S téměř desetiletým opožděním v roce 1956 přichází do módy styl new look Christiana Diora, který vznikl ve Francii již v únoru roku 1947. Silueta oblých ramen, úzkého pasu a široké sukně s několika spodničkami dodala ženám křehkost a přitažlivost. Zvláště po válce, která měla na svědomí životy velké části mužské populace, přijímají ženy tuto módní novinku, která podtrhuje jejich přednosti a přitahuje pozornost. Když v roce 1959 módní dům Dior, v jehož čele stál neměně známý Yves Saint Laurent, přivezl do Moskvy jednu ze svých kolekcí, způsobil doslova estetický šok. Vyslal modelky do ulic a vznikla tak série autentických fotografií publikovaných v magazínu Life. Dvakrát denně probíhaly po dobu pěti dní přehlídky této značky (celkem 100 modelů).

---

¹⁴ "Дуновение века" Русская мода 1940-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=JCbjDgbyIc8>

(Obr. 13, 14, 15: Dior v Moskvě, časopis Life)

50. léta jsou také poznamenána bojem se sovětskými oběťmi módy tzv. „stilagami“. Patřili k nim především studenti nadšení americkou hudbu rock 'n' rollem, jazzem a francouzským filmem, jehož festival proběhl v Moskvě. Příčiny vzniku této subkultury se stala aktivizace mezinárodních kontaktů jak v období války tak i po ní. Pro stilagy bylo typické úzké kalhoty, výrazná volná saka, barevné kravaty, načesané vlasy. Byly to individuality, které se chtěly odlišovat od šedé masy. Proti těmto „rebelům“ vystupovala sovětská vláda čím dál ostřeji. Nejprve v podobě výsměšných plakátů a hesel v tisku, později však začínaly vznikat dobrovolné brigády, které studenty pronásledovaly.¹⁵

(Obr. 16, 17: Stilagi, výsměšný plakát)

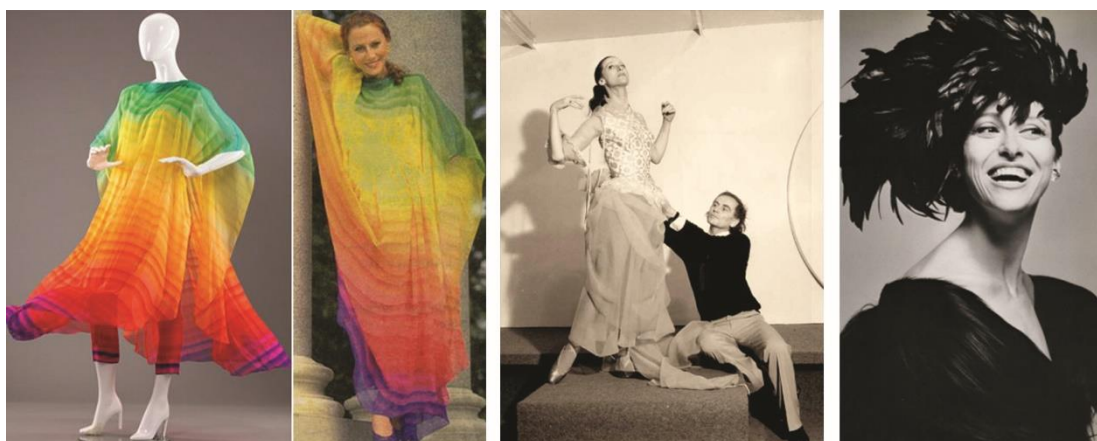
¹⁵ Дуновение века" Русская мода 1950-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=TDrb10jLB8c>

2.5 60. léta

Počátek epochy 60. let silně ovlivnily úspěchy sovětského svazu v dobývání vesmíru. Tento program, jež by propagandou využit jako demonstrace technologické převahy, vyústil roku 1961 letem Jurije Gagarina a o dva roky později Valentiny Těreškovové, do vesmíru. Vznik kosmického stylu ve světové módě šel s těmito událostmi ruku v ruce. Designeři jako Pierre Cardin, Paco Rabanne, André Courrèges a mnozí další našli v tomto stylu veliký zdroj inspirace pro svou tvorbu. Syntetické materiály ve všech možných podobách se uplatňoval jak v oděvu, doplňcích i obuvi.

2.5.1 Pierre Cardin a Maja Pliseckaya

Tento italský designér, který se v roce 1953 stal členem francouzského sdružení Chambre Syndicale de la Haute Couture a který jako první v historii v roce 1959 vytvořil kolekci prêt-à-porter, čímž přiblížil vysokou módu nejširší veřejnosti, se poprvé setkal s ruskou primabalerínou Majou Pliseckou v Paříži, kde se pravidelně konaly turné ruského baletu. Jako veliký milovník ruské kultury, často sovětský svaz navštěvoval. Spolu s Majou se vzájemně skvěle doplňovali a designer pro ni vytvořil veliké množství nejen baletních a filmových kostýmů, ale oblékal ji i v soukromí. Z jeho dílny vzešly kostýmy pro balet Anna Karenina, Racek, a mnoho dalších. Jejich přátelství a spolupráce trvala až do její smrti 2. května 2015.

(Obr.18, 19, 20 : Maja Plisecká v šatech od Piera Cardina, zkouška kostýmu pro Annu Kareninu, Richard Avedon- Vogue 1966)

Vyostření vztahů s USA v období studené války vyústilo stavbou Berlínské zdi v roce 1961, která rozdělila svět na dva opoziční tábory. O rok později, kdy začala tzv. karibská krize, která postavila svět na pokraj jaderné katastrofy. Senzací desetiletí se stal cyklus

filmů s Jamesem Bondem mezi nimi i snímek *From Russia With Love*, kde je hlavní hrdinkou ruská špiónka. Špionománie v tomto období dosahuje absurdních rozměrů. V roce 1960 jeden z lídrů demokratické strany USA velký kritik sovětského systému Adlai Stevenson nazval novou siluetu domu Balenciaga- „sack“ dílem sovětské propagandy. Podle něj tyto šaty zohyzovaly siluetu žen, což bylo připisováno intrikám KGB.¹⁶

Naprostou revolucí byla móda kalhotových kostýmů, který byly přijaty vládou SSSR s velkou nelibostí, protože žena v kalhotách podle vedení strany jakýmsi obrazem narušovala etiku práce veřejných institucí. Ženám bylo zakázáno chodit v kalhotách do práce, do škol nebo do restaurací. Dá se říci, že kalhotová móda byla synchronní s módou „mini“. Minisukně, které se objevily ve světové módě v 1961, našly svoje věrné fanynky v sovětském svazu až po 67. roce, kdy byly poprvé představeny v kolekci ODMO „obšesojuznyj dom modeli oděždy“ na Kuzněckém mostu.

I sovětský svaz objevil v 60. letech svoji Twiggy. Stala se jí Galina Milovskaya, která s výškou 170 cm vážila pouhých 42 kilogramů, což dokonale odpovídalo aktuálním trendům hubených nohou, ke kterým neodmyslitelně patřily minisukně a punčochy.¹⁷

2.6 70. léta

V 70. letech za vlády L. I. Brežněva vznikají v ekonomice, sociální organizaci i kultuře dvě rozdílné struktury. Vedle oficiální komunistické ideologie existuje disidentství a tzv. druhá kultura, která nebyla uznávaná státem. Objevuje se hudební samizdat a nelegálně dovážené časopisy, které měly velký vliv na vývoj módy v CCCP. Do roku 1974 se šíří vliv antimódy hippies a styl unisex. Sovětská mládež se stává poddajnější vůči západním tendencím, avšak v trendech stále zaostává. Když v Rusku bylo konečně v módě mini, ve světě už frčelo maxi. V roce 1975- 1977 přichází národní folklorní tradice a styl country. Lehký průmysl využívá tradici národního oděvu a popularitě se těší tradiční pavlovsko-posadské šátky. Velký boom zažívá háčkovaná móda a perleťová kosmetika.

---

¹⁶ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 320-349. ISBN 978-5-387-00513-8.

¹⁷ "Дуновение века" Русская мода 1960-е Александр Васильев In: *Youtube* [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=fZjlBfkDJik>

2.6.1 Ruská kolekce YSL

28. června 1976 v hotelu Intercontinental Yves Saint Laurent poprvé představil svou novou kolekci "Opera-Ballets Russes". Volné halenky, tuniky přepásané těžkými hedvábnými šňůrami, široké našasené sukně, drahé látky, semišové vesty lemované kožešinou vyšíváné černými korálky a především ohromné množství barev.

V rozhovoru pro novináře YSL řekl, že to nebyla jeho nejlepší kolekce, ale určitě byla nejkrásnější. Kolekce, která se skládala ze 110 modelů a kritici ji označili za revoluční ("New York Times", "Journal du dimanche") v níž hlavní inspirací byly ruské baletní sezóny počátku tisíciletí Sergeje Ďagileva. Nebylo proto velkým překvapením, když jeho svatební šaty předvedla sama ruská primabalerína Maja Plisecká.

(Obr. č. 21, 22, 23 : Yves Saint Laurent a jeho kolekce 'Opéra Les Ballets Russes')

V roce 1977 Jacqueline Onassis organizovala v Metropolitan Museum of Art v New Yorku výstavu ruského historického oděvu ze sbírek sovětských musejí. Ke konci 70. let se zvětšuje objem a šíře ramen a vzniká retro 30. a 40. let. Všude přítomná beatlemanie (i přes rozpad skupiny v roce 1975) se projevuje především v pánské módě, která se stává uvolněnější a ženštější. Globální vliv na život a módu v CCCP měla hudební kultura disko a skupiny jako ABBA, Bonney M, kteří měli jako jedni z mála koncert v Moskvě r. 1979, nebo Diana Ross. S cílem zastavit zájem sovětské mládeže o západní hudbu ministerstvo kultury zavedlo pravidelné koncerty ideologicky prověřených zpěváků socialistického tábora, jako

byl např. známý emigrant z NDR Dean Reed. Velké popularitě se těšili také čeští zpěváci jako Karel Gott nebo Helena Vondráčková či Valdemar Matuška.¹⁸

Objevuje se také kult import denimového oblečení značek Lee, nebo Levis, které v té době stály téměř tři průměrné platy. Velké oblibě se těšila plastová bižuterie, jantarové náhrdelníky nebo bižuterie Jablonex.

Oděvní průmysl sovětského svazu nebyl schopný rychle reagovat na změny tendencí v módě a zavedení nějakého modelu do výroby byl podmíněn tak dlouhému byrokratickému systému, že při jeho objevení v obchodě, již dávno moderní nebyl. Tento problém lidé řešili domácí výrobou a vzestupu je díky tomu nejen černý trh se zahraničním oblečením, ale také s americkým dolarem.

Začíná se objevovat pojem butik. V tomto období se velké popularitě těší kolekce Viačeslava Zaitseva v ruském stylu, které oblékaly všechny významné osobnosti té doby.¹⁹

2.7 80. léta

Nahromadění rozporů v sociální sféře a společenském životě vyústilo v krizi, která polovině 80. let zapříčinila změnu vlády. Michail Gorbačov sebou přináší pojmy jako „perestrojka“ a „glasnost“, které znamenají politiku reform, jež ovlivnily všechny sféry života. Oficiální sovětská móda na počátku 80. let je ve znamení naprosté nehybnosti, avšak velký vliv na designery měla sovětská avantgarda 20. let, která byla vzkříšena díky výstavě Paříž-Moskva. Geometrické formy konstruktivismu, kontrastní barvy červené černé a bílé se staly vzorem 80. let. Období perestrojky 1985-1989 dostala móda nové impulzy a orientuje se především na sportovní styl a mládež. Ta však inklinovala k agresivním stylům punku a metalu. V roce 1987 začal poprvé v Rusku vycházet německý časopis Burda, první knihy o módě. Díky Jane Fonda přichází do módy aerobik. Cardigany, vyšívané angorské svetry. Fenomémem byl ženský kostýmek inspirovaný Margaret Techcer se zlatými knoflíky. Navzdory všem těmto změnám byl kvalitní módy katastrofální nedostatek. Výroba obuvi sice té době byla o mnoho vyšší než v USA, ale všechny tyto kousky zůstávaly na

---

¹⁸ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 350-379. ISBN 978-5-387-00513-8.

skladech, neboť nebyly moderní a nikdo je nechtěl nosit. Úroveň průmyslu neodpovídala současným problémům, a proto v roce 1987 sovět ministrů SSSR vynesl usnesení o vytváření sdružení pro výrobu produktů národní spotřeby. Co se týče módy, silný vliv v tomto období měly pařížské domy jako Pierre Cardin nebo Nina Ricci.²⁰

Na podzim roku 1986 Francouzský designer Jean Paul Gaultier vytvořil kolekci inspirovanou ruským konstruktivismem a perestrojkou. V nápisech Jean Paul použil na oděvech bezpatkovou kyrilici. Svou inspiraci Ruskem pak znovu zopakoval v kolekci podzim zima 2005/2006.

(Obr. č. 24, 25, 26 : Jean Paul Gaultier, ruská kol. Inspirovaná konstruktivismem)

V tomto období se také Thierry Mugler nechává inspirovat sovětským svazem a jeho monumentální architekturou. Známé jsou fotografie pro časopis L'Officiel, ve své kolekci použil stylizované odznaky s vyobrazením Lenina a červené trojúhelníkové šátky.

¹⁹ "Дуновение века" Русская мода 1970-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=O7IaI6WFhds>

²⁰ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 380-403. ISBN 978-5-387-00513-8.

(Obr. č. 27, 28 : Thierry Mugler)

V roce 1982 otevírá jako jeden z prvních návrhářů svůj dům módy Viačeslav Zaitsev.

Velký vliv na vkus sovětských žen měla také první dáma Raisa Gorbačova, kterou oblékali přední designéři. Veřejně také doprovázela manžela, jako první žena od dob císařovny, na oficiálních návštěvách a stala se tak symbolem úspěšného muže období perestrojky.²¹

2.8 90. léta

Události posledního desetiletí 20. století jsou spojeny s dramatickými změnami. V roce 1991 z mapy zmizel sovětský svaz a ruská federace v čele s Borisem Jelcinem vstoupila na cestu samostatné existence. Důležitým úkolem bylo vyřešit sociální a duchovní obnovu Ruska, jež přešlo k tržnímu hospodářství a soukromému vlastnictví. Velkou roli v popularizaci módy v Rusku hrála masmédiá. Časopisy a nově také televizní pořady o módě, které představují ukázky z aktuálních módních přehlídek, začínají pomalu stírat propastné rozdíly mezi východní a západní módou. Kosmetika se stala přirozenější a odrážela ekologický a čistý styl. Konec 90. let je pak ve znamení tattoo a piercingu.

90. léta jsou spojována se vznikem nové vrstvy konzumentů módy tzv. nových ruských (новые русские). Dostupné zboží stihlo za tuto dobu udělat velký kvalitativní skok, což

---

²¹"Дуновение века" Русская мода 1980-е Александр Васильев In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=WV0hj57dXpY>

bylo zapříčiněno formováním nové sociální vrstvy aktivních konzumentů módního trhu, rychle zbohatnuvších byznysmenů, kteří měli touhu tyto rychle získané peníze stejně rychle utratit. Tento unikátní fenomén rychlého formování nového trhu byl svázán s historickými tradicemi sovětské společnosti, vychovaná v neustálém materiálním nedostatku bez možnosti cestovat do zahraničí. „Novye ruskie“ zabezpečili pravidelný finanční vklad do módy od sponzoringem až po nákup. Touha ukazovat svůj majetek, luxus a drahé značky šel na úkor eleganci. Za 10 let si „novye ruskie“ stihli zasloužit nálepku lidí s nízkým vkusem, ale zato vysokým sebevědomím.

Nejoblíbenějším designerem této doby byl Gianni Versace díky specifickým stylistickým znakům a množství zlatých detailů, aplikací a symbolů blahobytu. Jeho butik, otevřený na Kuzněckém mostu, byl prvním designerským brandem v Moskvě a měl obrovský úspěch v řadách nové finančně úspěšné společenské vrstvy. Symbolem tohoto období se stalo známé sako malinové barvy s dvouřadým zapínáním, které je dodnes symbolem ruské mafie 90. let²²

(Obr. č. 28 : Malinové sako)

Spolu z Versacem se na ruském trhu objevuje mnoho výrobců italské módy jako Moschino, Roccobaroco, Cavali, Armani apod.

---

²² "Дуновение века" Русская мода XX век. Постскрипtum. In: Youtube [online]. 26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=H3cSWGyCQuo&index=9&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

Dominantní osobností ruského designu toho období byl Valentin Yudaschkin a je zaznamenán také obrovský boom módních soutěží a festivalů jako Ruskij siluet, Smirnoff nebo Admiraltějskaja igla.²³

Je těžké jednoznačně odpovědět, jakým směrem se ruský módní svět ubírá dnes. Avšak jedno je jisté. Je zde vytvořena dobrá základna pro lidi, jež chtějí věci změnit. Pomalu zde vzniká množství míst k prezentaci i jinak než lowcostovým způsobem (Moskevský nebo Petrohradský fashionweek, který je zařazen do seznamu zemí na vogue.com). Z velké části mladí tvůrci prezentují svou tvorbu skrze sociální sítě. Konkrétně v Rusku je to obdoba Facebooku tzv. Vkontakte. Vzniká zde také síť obchodů a butiků, kde můžeme najít autor-skou tvorbu menších designérů, ale není zatím natolik dostupná jako například v Praze.

---

²³ VASIL'EV, Aleksandr. *Russkaya moda: 150 let v fotografiach*. Moskva: SLOVO, 2012, s. 404- 429. ISBN 978-5-387-00513-8.

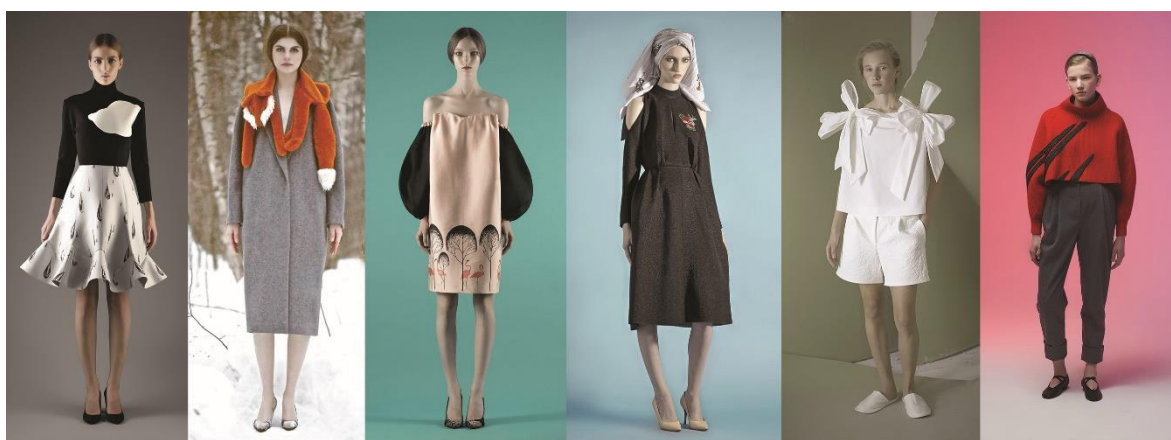
3 NOVÁ GENERACE RUSKÝCH DESIGNERŮ

V této kapitole jsem vybrala podle mého názoru nejprogresivnější mladé ruské designery, kteří se mezi sebou navzájem odlišují nejen svou estetikou, ale také přístupem k práci. Každý z nich má svůj signifikantní rukopis, spojuje je však jisté vlastenecké cítění, které je v jejich tvorbě patrné.

3.1 Vika Gazinskaya

(* 1984)

Mezinárodně uznávaná designérka a street style ikona založila svůj brand v roce 2006. Velice rychle na sebe přitáhla pozornost díky svým originálním kouskům, s ručně šitými detaily z luxusních materiálů z Itálie či Francie. Jako součást ruské módní elity spolu s Alexandrou Dumou nebo Ulyanou Sergejyenko je často v hledáčku módních blogerů např. The Sartorialist, Tommy Ton nebo Jak & Jil což samozřejmě pomáhá zvyšovat prestiž její značky.

(Obr. č. 29. : Retrospektiva kolekcí Viky Gazinske)

Jak sama říká, designérkou se chtěla stát již od dětství. Po ukončení studia na Moskevské státní univerzitě získala v roce 2003 stáž v magazínu L'Officiel Russia jako stylistka a během 4 let získávání zkušeností si našetřila peníze na svůj první fashion weekový showroom. Zde ji zaregistroval street style fotograf Tommy Ton a o stylové mladé dívce z Ruska začal mluvit celý svět. V červenci toho roku pak byla pozvána prezentovat svou kolekci ve výloze pařížského butiku Colette během fashion weeku Haute Couture. Po čase si jí všimli i nákupčí otevřel se jí svět nejznámějších designových e-shopů na světě jako

NET-A-PORTER, Avenue 32 nebo Moda Operandi a její tvorbu můžeme najít v luxusních butikách jako je Fivestory v New Yorku nebo Symphony v Dubaji.

Inspiraci hledá např. ve starých filmech Davida Lynche na výstavách umění nebo v dílech Henryho Matisse. Miluje návraty k retro, ale zároveň vytváří svěží nové obrazy, šaty podobné papírovým modelům, objemné, výstřední, kosmické, tuhé a monochromní. Jako vegetariánka ani ve své tvorbě nepoužívá přírodní kožešinu nebo kůži a účastní se projektu PETA. Velice také uznává a obdivuje Stellu McCartney pro její boj za práva zvířat.

Na otázku co si myslí o současné ruské módě odpovídá:

„Osobně si nemyslím, si že by za něco stála. V Rusku chybí módní průmysl, který tady nikdy nebyl a nikdy nebude. Jsou ženy, které se snaží vypadat stylově a taky se to některým skvěle daří, existuje zde tržní segment, který nakupuje luxusní oblečení, ale to nestačí k tomu, abychom mohli hovořit o nějakém velkém módním byznysu. „

Dnes stále žije v Moskvě a sama řídí svoji společnost, od návrhů kolekce přes výběr materiálů až po samotnou produkci nebo PR.²⁴

3.2 Gosha Rubchinskiy

Lidé v Rusku si teprve začínají uvědomovat nedávnou minulost a to, že dnešní realita se zítra stane jejich pop kulturou. Gosha Rubchinskiy se stal jedním z prvních designérů, který si to uvědomuje a využívá potenciálu Moskevské postkomunistické doby konce 80. a začátku 90. let.

Jeho první kolekci s názvem „Říše zla“ z roku 2008 vysílá do světa signál, že tady půjde o něco jiného než na co jsou lidé doposud zvyklí. Symboly této kolekce jsou medvěd a dvouhlavý orel se samopaly a stylistika 90. let, inspirovaná Goshovým dětstvím. Už samotný areál sportovního stadion, který navštívilo okolo 600 lidí a kde se přehlídka konala, působil autentickým dojmem, a když za zvuků nostalgické hudby Tatu nebo Bomfunk MC's nebo vyšli Goshovi kamarádi a kluci z ulice v obyčejných teplácích a mikinách bylo jasné, že klasická přehlídka se konat nebude.

---

²⁴ KTO ЕСТЬ КТО. vogue russia. [online]. 23.4.2015 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.vogue.ru/fashion/whoiswho/designer/459235/>

(Obr. č. 30 : Retrospektiva kolekcí Goshi Rubchinského)

Gosha vnímá módu jako historii a oblečení jako její součást. „*Nemohu říci, že bych se považoval za designéra, ale spíše za osobu, která má zájem vytvářet oblečení. Je to pro mě spíše hra. V současné době jediné co opravdu může Rusko dát světu módy, jsou ideje a koncept. V zemi je ještě stále problém s výrobou, protože zde nejsou základy módního průmyslu, nejsou látky ani technologie. Proto nápad, to je to, co se snaží designer sdílet*“. Mezi jeho novější kolekce patří „Preobrazenie“ nebo „Spasi i shochrani“ Nyní spolupracuje s Comme Des Garçons a vyrábí oblečení pro Dover Street Market. Oblečení se prodává v Londýně a New Yorku a jeho značky nosí Rhiana, Kanye West a mnozí další.²⁵

Tito a mnozí další designéři jako např. Alena Akchamdulina, nebo Ulyana Sergeyenko dobývají celý svět. A proč zrovna oni? Podle mého názoru je to nejen jejich kreativním přístupem, jak dokáží promítnout do své tvorby svůj původ, ale také načasováním. Módní svět je dnes přehlacen západním minimalismem, a proto hledá nové zdroje, jež nachází právě v zemích bývalého východního bloku.

²⁵ Kalum Gordon. ПОЧЕМУ ВСЕШ МИР СХОДИТ С УМА ОТ ГОШИ РУБЧИНСКОГО. knife media. [online]. 15.3.2016 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://knife.media/gosha-rubchinskiy/>

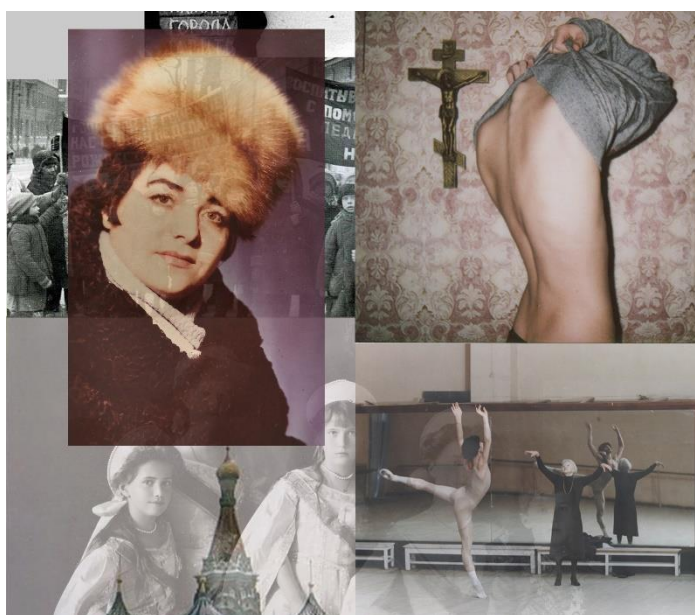
II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KOLEKCE ...AND WHO'S YOUR GRANNY?

Tato kolekce vypráví příběh hledání vlastní identity, kdy pocit vědomí že jste půl napůl nestačí, a máte nutkání podrobně prozkoumat obě části svého původu. Začnete si uvědomovat, jak vás lidé ve vaší rodině ovlivňují, vedou a vychovávají.

Ve vztahu k módě je takovou osobou moje babička, která ve mně již od dětství pěstovala lásku k mému druhému domovu a k jeho kulturnímu dědictví. V Petrohradě jsem strávila část svého života, a i když tyto chvíle netrvaly nikdy tak dlouho, jak bych si přála svou bohatostí na vjemy se vyrovnaly mnohdy rokům života v malém městečku na Moravě. První sváteční šaty z bílé vlněné látky s vyšívanými modrými květy a množství dalších kousků, které mi šila stejně jako pavlovoposadský šátek, jež pro mě schovávala celých 25 let, ve mně vždy vyvolávají příjemný pocit její blízkosti. Učila mě také slepě nepronásledovat aktuální trendy, ale vždy myslet více na to co bude lichotit postavě a zakrývat disproporce. Dodnes je pro mě symbolem elegance a hlavně ženou, která i z mála umí udělat velikou parádu.

Hledala jsem proto svůj estetický ideál a harmonii dvou světů. Balanc mezi mužským světem, který na ženském těle vytváří ochrannou bariéru a ženským světem který jí přidává něžnost a eleganci. Symbiózu světa lidových tradic a hektické metropole. Snažila jsem se smazat dělicí čáru mezi starým a novým, chtěným a nechtěným.

4.1 Materiály a barevnost

Kolekce je vystavěna v šedých valérech. Avšak nejedná se o ploché monochromatické tóny. Materiály jsem často volila tak, aby díky své vazbě vytvářely nějaký vzor, většinou jde o tkaniny černo- bílé, které ve finále vytvářejí šedý odstín. Osobně je mi šedá barva blízká a sama se v ní cítím velice komfortně. Volila jsem ji také pro rozmanitost jejích odstínů a symboliku vyrovnanosti, jež vyplňuje prostor a dopřává klid.

Co se týče složení materiálů, vybírala jsem především přírodní vlněné, viskózové nebo bavlněné látky. Jelikož je část materiálů recyklovaných, snažila jsem se klást důraz na kvalitní vlnu s označením woolmark (mezinárodní ochranná známka čisté střižní vlny). Tkani-ny jsou často se vzory např. rybí kost v různých zpracováních a velikostech, kepr nebo ve-lice jemné plátno na košile.

4.2 Recyklace

Již dlouho dobu mě fascinuje dokonalé zpracování pánských sak. Všechny kapsy, knoflíčky a klopy musí dokonale na muži sedět, aby ten mohl dobývat svět. Co se však stane, když takového obra velikosti 56 vezmete a rozpáráte, vytáhnete mu doslova vnitřnosti, abyste prozkoumali co za tím vším vlastně je? Když jsem takový kousek vzala do ruky poprvé,

postup byl velice opatrný. Vypárala jsem rukávy a postupně odhalovala vnitřní vrstvy. Model jsem nakonec zanechala v původní verzi pouze ve zmenšené velikosti. S posledním sakem to však bylo úplně jiné. S naprostým klidem jsem na první dobrou odstříhla vše nepotřebné a ponechala jen ty dokonalé klopky. Recyklace je proces, kdy z něčeho původního, nepotřebného nebo nechtěného vytvoříme pravý opak pomocí vlastní kreativity. Nevzniká tak úplně nový výrobek, ale ožívá ten starý. Jako vzpomínku a symbol uznání jsem v přetvořených kouscích zachovala původní nášivky mnohdy italských nebo Německých značek a pouze jsem přidala svou s poznámkou redesign. Tento způsob práce je pro mě do jisté míry svazující i osvobozující zároveň. Jste sice ohraničeni již hotovým kouskem, ale právě v takovýchto omezených podmínkách se probouzí maximální kreativní potenciál.

4.3 Dekor

Zdobnost je nedílnou součástí ruské lidové kultury. Netvoří pouze zdobný element oděvu, ale má mnohdy svůj skrytý význam. Ať už jde o její umístění vůči lidskému tělu nebo samotné vyobrazení symbolu. V lidovém oděvu jsou zdobeny okrajové lemy jako symbol ochrany, kdy předkové věřili, že přes oblast límce u krku je nejkratší cesta k lidské duši, nebo kdy přes spodní okraj nevyšité sukne může zlý duch zbavit ženu plodnosti. Stejně tak dekory podporovaly sociální status nositele. Tradice vyšívání také sloužila jako jistý způsob meditace.

4.3.1 Výšivka

V kolekci jsem používala kombinace různých stylů výšivky. Ať už šlo o lineární stehy jednoduchých grafických motivů nebo ornamentální dekorace kombinované s perličkovou výšivkou pro dosažení plastičtějšího efektu. Záměrně jsem výšivkou zasahovala do tisku, aby tak došlo k propojení obou prvků dekorace. Prostorově nejvýraznějším a v pohybu dynamickým prvkem zdobení jsou ručně vyšíváné vlněné nebo řezané kožené třásně a štrápce v různých délkách a barvách.

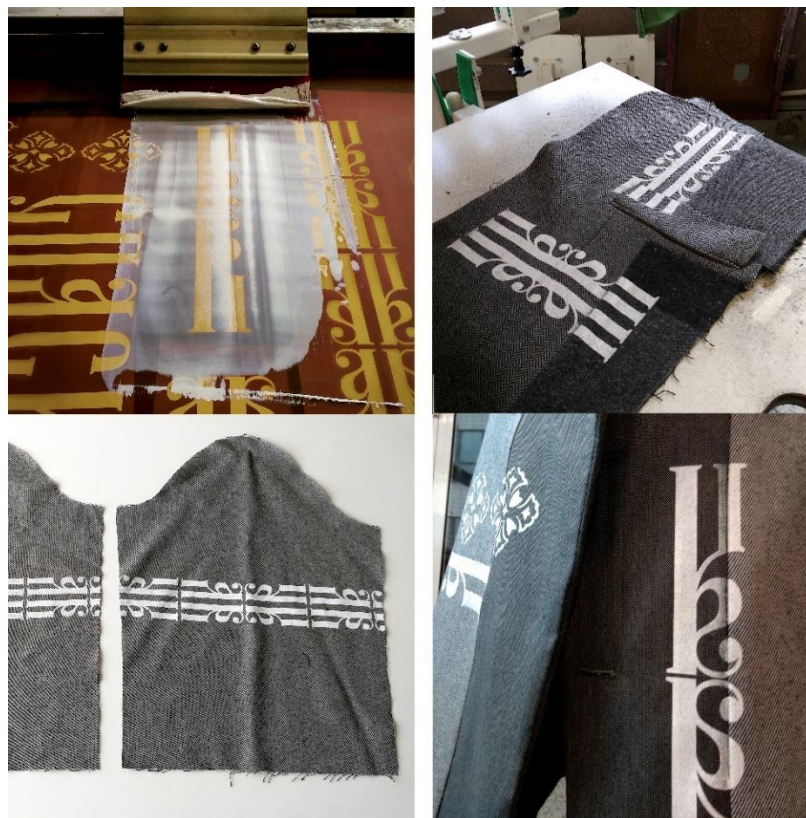

4.3.2 Tisk

Jelikož jsem vytvářela dekory hotových kousků musela jsem volit různé techniky tisku, které by mi umožnily dostupnost k nejrůznějším částem v oděvu, ať už se jednalo o tisk přes švy, klopy nebo kapsy. Jednou z variant se pro mě stal ruční tisk přes vylaserovanou lepicí šablonu. Vzor se z takto vyřezaného kousku mohl jednoduše vystříhnout a umístit na oděv, avšak každá šablona se dala použít pouze jednou. Mimo časovou náročnost nastal občas problém ve špatné přilnavosti vlněných materiálů a občasnému protékání barvy. Tato technika tudíž vyžadovala velice precizní práci a jistou dávku štěstí.

Druhým způsobem byl klasický sítotisk, který se však dal využít pouze u nedokončených dílů oděvu.

4.3.2.1 *Tištěné motivy*

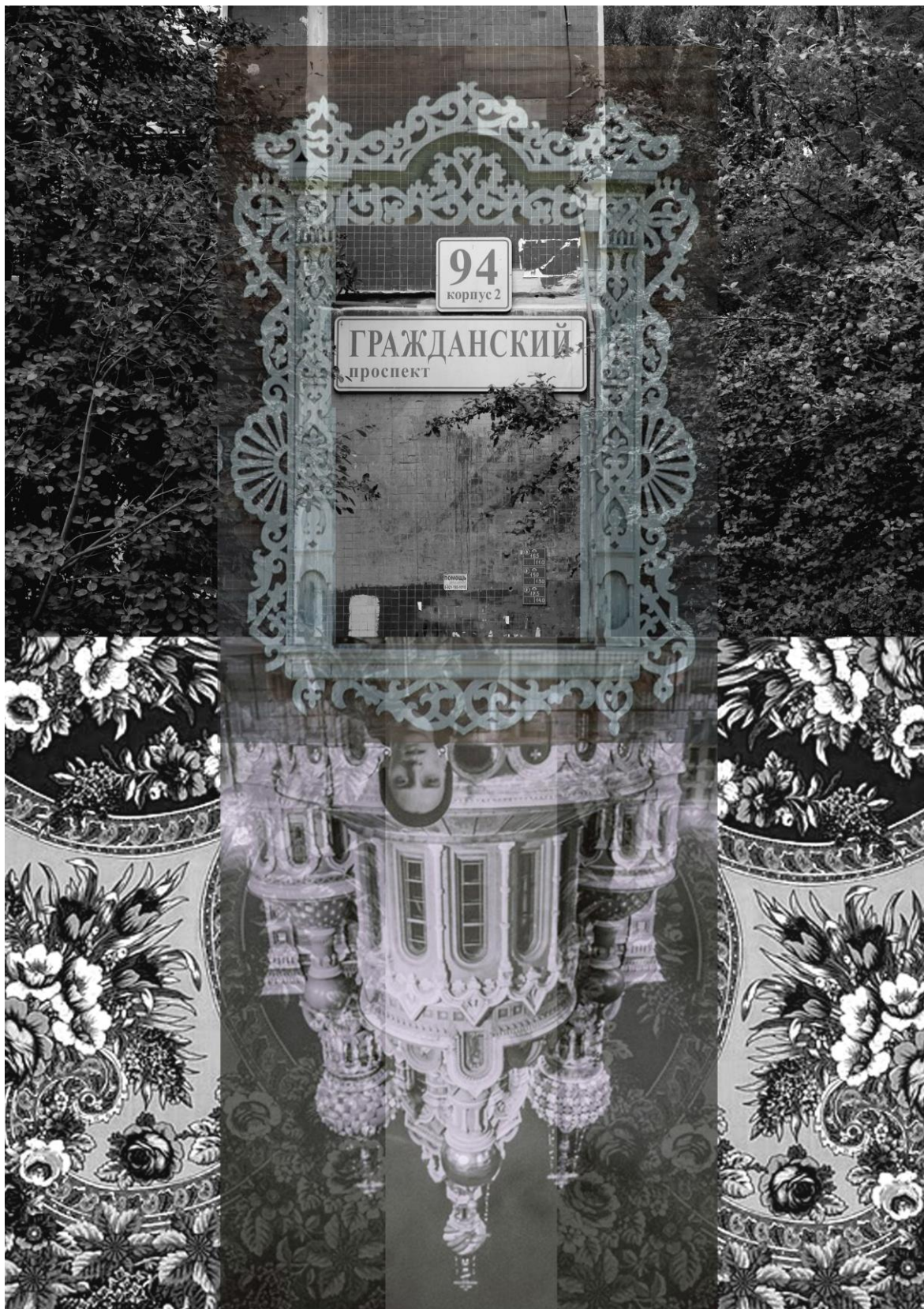
V kolekci se objevují dva typy motivů. Jsou to tradiční ornamentální prvky vytvářející pásy a cyrilicí psaná část ochranné modlitby Спаси и сохрани, kterou pronáší ortodoxní kněz při požehnání Svátého Kříže, jež pravoslavní věřící nosí na krku. Prosí v ní Boha, aby ušetřil duši člověka od věčné smrti a ochránil ho před hříchy a pokušením. Proto jsou slova Спаси и сохрани (opatruj a chraň) na kříži z rubové strany, aby tak byly blíže lidskému tělu.

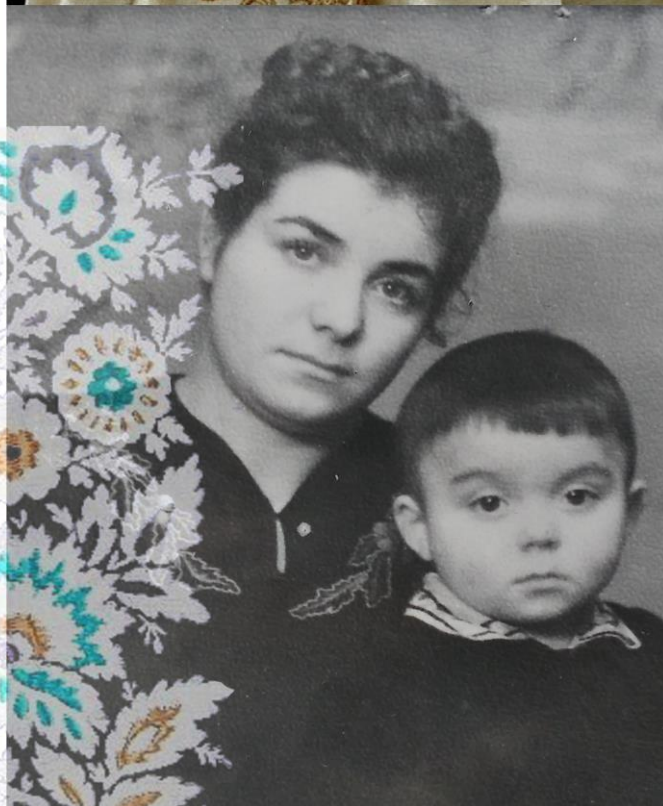
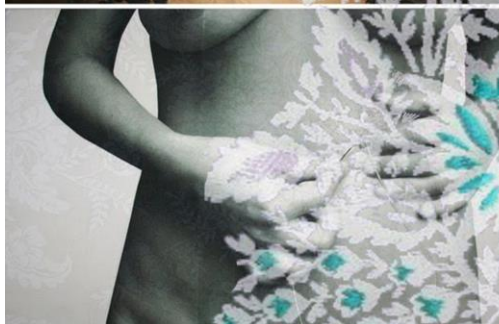
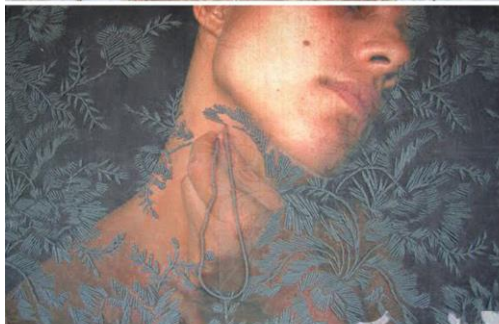
III. PROJEKTOVÁ ČÁST

5 MOODBOARD

6 POPIS JEDNOTLIVÝCH MODELŮ

6.1 Model č. 1

Vlněné vyšivané sako je recyklovanou pánskou verzí vel. 54 zmenšené a upravené na dámskou vel. 36-38, přičemž se jedná o ležérní oversized verzi. Tento záměrně přezdobený kousek vytváří pole mnoha kontrastů. Jsou zde jak četné drobné výšivky, tak perličkové zdobení, pásové tisky ornamentální i textové a to v různých barevných provedeních. Model je doplněn o pánské oblekové kalhoty a basic tričko s kontrastním potiskem.

6.2 Model č. 2

Krátký zdobený top sešitý z mnoha kousků různě strukturovaných recyklovaných i nerecyklovaných materiálů vytvářející mozaiku. Rukávy jsou zdobeny ornamentálním potiskem a třemi vyšitými řadami trásní různé tloušťky i barvy. Doplňený je širokýma kalhotama se zvýšeným pasem ze dvou kontrastních materiálů střižených tak aby opticky prodlužovaly nohy. Na předělovém švu se opakuje stejný motiv jako na rukávech topu.

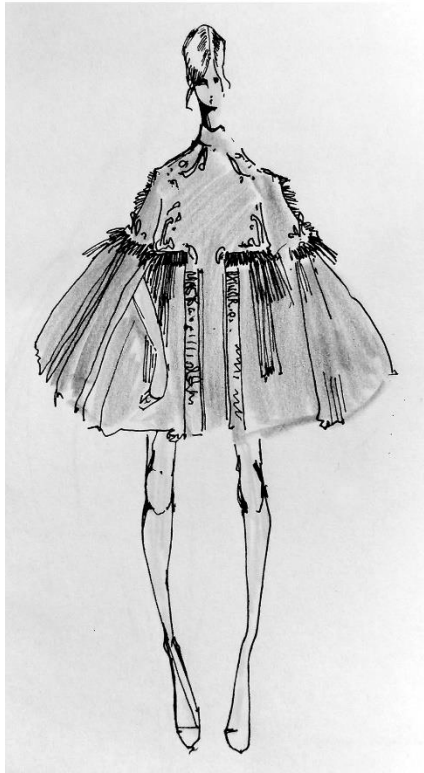
6.3 Model č. 3

Vyšiváný kabátek, vytvořený z původního pánského saka z tmavě šedé vlny a prodloužený spodním dílem a v rukávech vlněnou kabátovinou se vzorem rybí kosti. Tento kousek je také bohatě zdobený stejně jako první sako.

6.4 Model č. 4

Krátké řasené šaty se stojáčkem z šedého bavlněného sametu s tištěným a vyšívaným deko-rem na hrudníku. Bohatě nabírané rukávy jsou stejné délky jako šaty a vytvářejí efekt monolitu.

6.5 Model č. 5

Bohatě zdobená sukně do půli lýtek s halenkou ze smetanové viskózy s řasenými rukávy. Dekor sukně je inspirovaný zdobením okolo oken ruských vesnických domků. Je také zdobena textovým potiskem a vyšívána ve dvou řadách třásněmi z merino vlny. Halenka je střižena speciálně tak, aby se přední díl mohl zasunout za pasový límec, zatím co zadní díl kopíruje délku rukávů.

6.6 Model č. 6

Vlněný krátký kabátek s nabíranými rukávy a spodní krátké pouzdrové šaty se stojáčkem. Tento model je zbaven veškerého zdobení a nechává tak vyznít pouze siluetu řasení. Šaty jsou podšité příjemnou tričkovinou z bavlny.

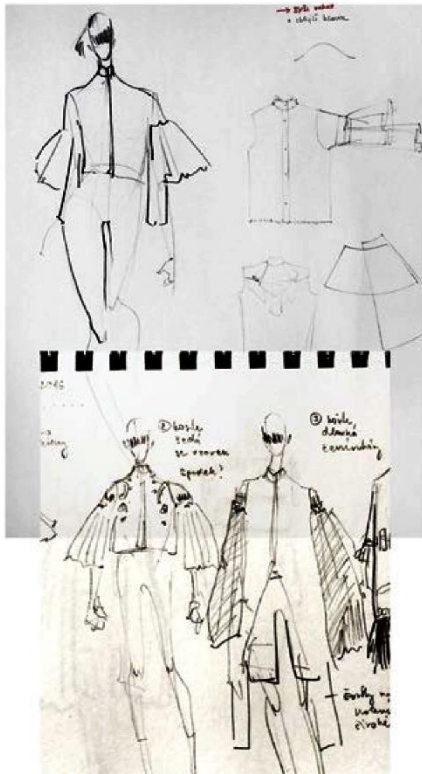
6.7 Model č. 7 a 8

Tento model zahrnuje svrchní košili z jemného bavlněného plátna s řasenými rukávy s detailním printem, která sahá až do poloviny lýtek. Je doplněná o tričko s kontrastním potiskem a pánské oblekové kalhoty, Druhý model je obdobný pouze ve smetanové barvě z viskózového plátna. Potisk trička „Maša“ je inspirován novodobou reklamou z Petrohradských ulic. Jejich „sbírku“ jsem pořizovala při poslední návštěvě v létě 2015.

6.8 Model č. 9

Krátká zdobená košilka z bavlněného plátna s řasenými rukávy. Zdobená kombinováním dekorů na různých stříhových částech.

6.9 Model č. 10

Vesta z recyklovaného pánského saka s vyšíváním třásněmi na ramenou a zádech v několika barevných řadách. Sítotiskový print je tvořen stylizovaným písmenem A

7 FOTODOKUMENTACE

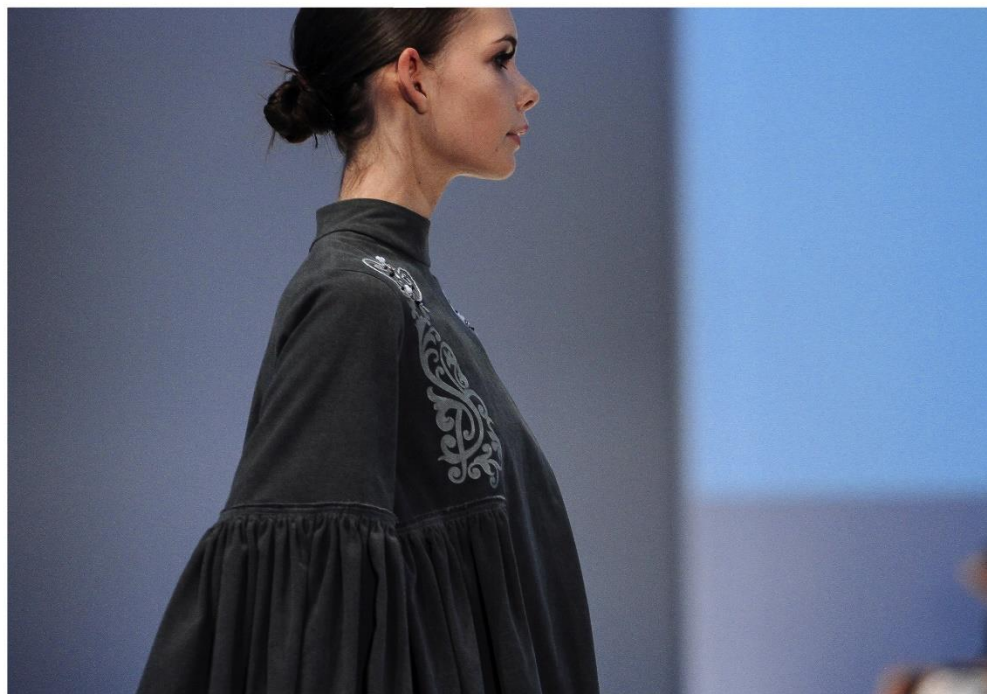

ZÁVĚR

Prohloubit znalosti, najít cestu, řešení nebo si jen vyzkoušet něco nového. Závěr mé práce v sobě slučuje všechny tyto aspekty. Nejen že získáním širšího rozhledu v dané problematice jsem si ujasnila své názory a postoje, ale do jisté míry mi tato práce dala směr, kterým chci, aby se má tvorba ubírala dále. Potvrdila jsem si, že aby práce mohla být úspěšná, musí být v první řadě pravdivá a upřímná.

Zpracovávat téma, které je pro člověka do jisté míry velice osobní, je křehká záležitost. Pouštíte se na tenký led, kde se mísí emoce s racionálním pohledem na věc. Avšak jakmile překonáte svoji zónu komfortu, mohou se vám otevřít nové rozměry a možnosti jak svoji práci uchopit.

Když jsem tuto kolekci dokončila, nepocítila jsem úlevu, ale lehkou nervozitu a napětí. Uvědomila jsem si, že to celé vlastně vůbec nekončí. Naopak, právě k tomuto bodu jsem se musela dopracovat, aby to celé mohlo začít.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] ALESHINA, T. History of Russian costume from the eleventh to the twentieth century: from the collections of the Arsenal Museum, Leningrad, Hermitage, Leningrad, Historical Museum, Moscow, Kremlin Museums, Moscow, Pavlovsk Museum : [catalogue. New York: Metropolitan Museum of Art, 1977, 116 p. ISBN 08-709-9160-4.t
- [2] VASIL'EV, Aleksandr. Russkaya moda: 150 let v fotografiach. Moskva: SLOVO, 2012, ISBN 978-5-387-00513-8.
- [3] KYBALOVÁ, Ludmila. Od "zlatých dvacátých" po Diora. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 253 s. Dějiny odívání, [sv.7]. ISBN 978-807-1061-427.
- [4] VASILIEV, Alexandr. Etudy o mode i stile. Alpina non-fikshn, 2014. Le Temps des Modes. ISBN 978-5-91671-190-5.

Internetové zdroje

Série pořadů "*Дуновение века*", autor Alexander vasiliev dostupné z:

"Дуновение века" Русская мода 1900-е Александр Васильев. In: Youtube [online].

25.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z

:https://www.youtube.com/watch?v=peWQV3sGvwQ&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

"Дуновение века" Русская мода 1920-е Александр Васильев In: Youtube [online].

25.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=LfuE_A6Z-nk&index=3&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

"Дуновение века" Русская мода 1930-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=iyiCvZN4Qc&index=4&list=PLuFDkpz8yT_h0noN7F95PwV1YaCtn8mHY

"Дуновение века" Русская мода 1940-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=JCbjDgbyIc8>

"Дуновение века" Русская мода 1950-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=TDrbl0jLB8c>

"Дуновение века" Русская мода 1960-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=fZjlBfkDJik>

"Дуновение века" Русская мода 1970-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=O7IaI6WFhds>

"Дуновение века" Русская мода 1980-е Александр Васильев In: Youtube [online].

26.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=WV0hj57dXpY>

"Дуновение века" Русская мода XX век. Постскриптум. In: Youtube [online].

25.06.2012 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=H3cSWGycQuo>

История и современность в коллекциях первого отечественного модельера

Надежды Петровны Ламановой. In: Youtube [online]. 17.12.2015 [cit. 2016-

05-10]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=AiYKe0Fj7pg>

www.vogue.ru

www.vogue.com

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Např. Například.

atd. A tak dále.

č. číslo

Obr. obrázek

Stol. Století

YSL Yves Saint Laurent

r. Roku (rok)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr.č. 1, 2: Bojaři, Petr I. zkracuje vousy

Obr.č. 3, 4, 5: Kateřina II., její šaty s vojenskými detaily, bílá toaleta s orly

Obr. č. 6, 7: Leon Bakst- návrh kostýmu, tanečníci Ballets Russes

Obr. č. 8, 9, 10: Šaty Naděždy Lamanové z předrevolučního období a po něm

Obr. č. 11, 12 : Varvara Stěpanova-návrh dezénu, oděvy

Obr. č. 13, 14, 15: Dior v moskvě, časopis Life

Obr. č. 16, 17: Stilagi, výsměšný plakát

Obr. č. 18, 19, 20: Maja Plisecká v šatech od Piera Cardina, zkouška kostýmu pro Annu Kareninu, Richard Avedon- Vogue 1966

Obr. č. 21, 22, 23: Yves Saint Laurent a jeho kolekce 'Opéra Les Ballets Russes

Obr. č. 24, 25, 26: Jean Paul Gaultier, ruská kol. Inspirovaná konstruktivismem

Obr. č. 27, 28: Malinové sako

Obr. č. 29 : Retrospektiva kolekcí Viky Gazinské

Obr. č. 30 : Retrospektiva kolekcí Goshi Rubchinského

Zdroje obrázků:

Obr. 1, 2:

<http://www.pravmir.ru/wp-content/uploads/2016/02/CBApAIGUcAAFUp3.jpg>

<http://cs621816.vk.me/v621816981/81e4/QG38aGpT3Bs.jpg>

Obr. 3, 4, 5

http://cyrillitsa.ru/uploads/posts/2012-07/1341511423_2.jpg

<http://s019.radikal.ru/i640/1203/09/167a39bdb413.jpg>

<http://profilib.com/reader/75/19/b141975/031.jpg>

Obr. 6, 7

<http://www.wikiart.org/en/leon-bakst/narcisse-1911-1>

<https://culturemixup.files.wordpress.com/2009/12/fokine-fokina.jpg>

Obr. 8, 9, 10

<http://www.liveinternet.ru/users/radugalily/post187168961/>

Obr. 11, 12

<https://art3610winter2016.files.wordpress.com/2016/02/stepanova8-dwl.jpg?w=739>

Obr. 13 14, 15

http://www.liveinternet.ru/users/lviza_neo/post121985139/

Obr. 16, 17

<http://xn----7sbbaazuatxpyidedi7gqh.xn--p1ai/i/personalii/Zhelkalin/18.jpg>

https://img-fotki.yandex.ru/get/15595/47365825.45/0_c1415_988b6756_orig.jpg

Obr. 18, 19, 20

http://www.interviewrussia.ru/sites/default/files/styles/news/public/maya_bettina.jpg

<http://s13.stc.all.kpcdn.net/share/i/4/508403/wx1080.jpg>

Obr. 21, 22, 23

https://farm3.staticflickr.com/2578/4068929704_1f95a6b588_o.jpg

http://modagid.ru/files/photos/imgs/133/133993/large_5.jpg?1398719010

http://www.moda.ru/files/user/00/04/44/content/29538/800x800x85_a0eb9e5cb2c8506970654d4e27a16957.jpg

Obr. 24, 25, 26

<http://cs3.livemaster.ru/zhurnalfoto/8/e/8/150212112000.jpeg>

Obr. 27, 28

<http://www.topnews.ru/upload/photo/7b47db42/bdb46.jpg>

Obr. 29

<http://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2016-ready-to-wear/vika-gazinskaya#all-seasons>

Obr. 30 <http://www.vogue.com/fashion-sh>